

Fredagen den 10 februari

Kl. 10.00

*Val av ytterligare en  
suppleant i lagutskottet*

*Meddelande om inter-  
pellationer*

Förhandlingarna leddes av andre vice talmannen.

### **1 § Val av ytterligare en suppleant i lagutskottet**

Företogs val av en suppleant i lagutskottet.

Andre vice talmannen meddelade att valberedningen enligt ett till kammaren inkommet protokollsutdrag enhälligt föreslagit Nic Grönvall till ny suppleant i lagutskottet. I enlighet därmed utsåg kammaren till

*suppleant i lagutskottet*

Nic Grönvall (m)

### **2 § Justerades protokollet för den 2 februari.**

### **3 § Föredrogs och hänvisades**

Proposition

1988/89:30 till skatteutskottet

### **4 § Meddelande om interpellationer**

Meddelades att följande interpellationer framställdes

*den 9 februari*

**1988/89:118** av *Karin Israelsson* (c) till jordbruksministern om sysselsättningen i Sorsele kommun:

I Västerbottens inland har befolkningstalet de senaste åren fortsatt att minska. Tack vare intensiva åtgärder från olika intressegrupper i dessa kommuner har dock en framtidstro skapats, som också visat sig i att nyföretagandet ökat. Även regeringen har insett, om än i liten grad, att det finns stora behov av samlade insatser för att även denna landsända skall kunna bevara en levande bygd. För att verka som företagare krävs att det

också centralt drivs en politik som stödjer dessa föresatser.

Det är därför med stor oro som vi noterar ytterligare åtgärder, som kommer att innebära att antalet arbetstillfällen minskar och att kommunikationerna försämras.

Domänverket har i en utredning slagit fast att dess organisation kommer att förändras. Revir skall slås samman, och det medför att bevakningen av de revir som går upp i andra kommer att försämras. Antalet anställda minskar samtidigt. Som alltid när sådana rationaliseringar sker, sker de på den svages bekostnad. Således föreslås att Sorsele revir skall sammanslås med Storumans revir.

Sorsele kommun har under en lång period ständigt måst notera en minskning av sitt invånarantal. Trots att det finns arbetstillfällen i kommunen är det svårt att fylla vakanserna. Det krävs en stor portion av frimodighet att flytta till en kommun som hela tiden behandlas av statsmakterna som mindre värderad, eftersom satsningarna är synnerligen blygsamma i denna kommun.

Inlandsbanan hotas nu av att banverket inte klarar att konkurrera med landsvägstrafik. Därigenom kommer vägarna att försämras, då de redan i dag med en mindre belastning är i dåligt skick. Timmeravverkningarna kommer att påverkas av detta.

Andra förändringar som diskuteras är införande av en naturvårdsgräns och även avsättning av stora delar av kommunen som nationalpark. Det gäller Vindelfjällen som redan i dag till stora delar är undantagna från skogsavverkning.

Alla dessa åtgärder innebär försämrade levnadsvillkor för lokalbefolkningen. Det finns då starka skäl att kräva att åtgärder vidtas för att ge ersättningsarbeten och att betrakta detta område som ett krisområde. Så skedde ju beräffande Bergslagen och Göteborg under de kriser som blossade upp i de trakterna.

Jag vill med stöd av detta fråga jordbruksministern.

Är regeringen beredd att verka för att Sorsele revir får finnas kvar?

Är regeringen också beredd att ge ersättningsarbeten och ett psykologiskt stöd till lokalbefolkningen i de fall ännu större områden avsätts med tanke på hela nationens intresse av ett bevarande av naturvårdsområden?

**1988/89:119** av *Ulla Tillander* (c) till statsrådet Göran Persson om ungdomsgängsbrottsligheten:

De senaste dagarna har problemen med våldet på gatorna i Stockholms city plötsligt fått en kraftig uppmärksamhet. En 18-åring angräps utan anledning då han är på väg till tunnelbanan i Gamla stan. Våldet drabbade honom plötsligt, oförmodat och omotiverat. Han kom undan med livet i behåll, så han hade tur i oturen.

Exemplen börjar bli många där utgången har blivit katastrofal för den angripne. Händelsen kvarlämnade hos offret en blandning av hat och fruktan, men verkningarna av alla de tillfällen där enskilda människor på gator och torg blir utsatta för ungdomsgängens framfart, vilket numera inträffar dagligen, är svåra att överblicka. Säkert sprider sig en känsla av

otrygghet inte bara hos äldre, utan också bland unga människor. Man tänker sig för innan man ger sig ut på stan.

Dess bättre är det många som nu har börjat reagera. Man upptäcker att samhället, som det nu är, saknar resurser att stoppa dessa ungdomsgång som hotar tryggheten på gator och torg. Samhället står handfallet. Många av de ungdomar som agerar, utan några hämningar vad gäller respekt för egendom och respekt för andra människor, har genomvandrat samhällets vård- och sanktionsapparat och slutligen straffat ut sig själva, som termen lyder.

Men kan samhället kapitulera inför den laglöshet som nu griper kring sig? Egentligen har man redan kapitulert. Frågan är om man kan kapitulera i längden. Händelserna i Stockholms city har speciellt uppmärksamats, men exemplen kan mångfaldigas. Rapport den 8 februari bidrog med en ny illustration till självsvåldet, genom att skildra hur ungdomar i Rinkeby kallblodigt gick in i en Konsumaffär och tog vad man behövde och gick därifrån ofredande personalen, sedan bräkmakarna hade vräkt ner innehållet på hyllorna i butiken. Vivo i Rinkeby har råkat ut för samma sak.

Det tycks som om allvaret i situationen äntligen har gått upp för de närmast ansvariga. De förslag som nu hastigt förs fram är drastiska, och det känns välgörande med tanke på hurdan situationen är. Två unga poliser som en tid arbetat bland ungdomsgången på gatorna uttryckte en del kloka tankar värda att ta fasta på. Dessa ungdomar har oftast en uppslitande barndom bakom sig. De har saknat goda manliga förebilder. De har saknat någon att fästa sig vid och saknat den sociala gemenskapen i ett hem och i en familj. Gemenskapen i ungdomsgänget har blivit en ersättning som har gett trygghet och vi-känsla men krävt underkastelse under lagar som strider mot samhällets.

En slutsats som måste dras utifrån dessa fakta om förvildningen bland många ungdomar är följande. Dessa ungdomar har inte blivit bråkiga, stökiga, hotfulla och beredda att ta till drastiska metoder över en natt. Därför finns de och agerar inte bara i Stockholms city, även om de plötsligt blir synliga för myndigheter och massmedia när de uppträder där. Men problemen med dessa ungdomar har långt tidigare funnits på skolorna, på skolgårdar, i korridorer, i klassrum. Också där har i många fall skolans resurser av speciallärare och kuratorer uttömts, men problemen har funnits kvar och finns kvar.

Det behövs inte så många i en grupp på en skolgård för att utövandet av hot och skapandet av en hotfull atmosfär skall vara en realitet. Hovet av lättpåverkade finns alltid till reds.

Den situation som nu upplevs som akut på gatorna i centrum och i hemsökta affärscentra i ytterområdena, och som nu framkallar krav på nödvändiga drastiska beslut, finns också i skolmiljöerna på många håll, men mer fördolt. Inte desto mindre med samma förödande verkan för dem som drabbas. Därför borde myndigheterna också beträffande skolan inse nödvändigheten av drastiska beslut.

Utsatta skolor borde snarast få möjlighet att kunna få bort elever från skolan, elever som är notoriskt omöjliga för skolsamhället. Dessa elever behöver för sin egen skull hjälp och stöd, goda förebilder och en fast hand och effektivt avskiljas från skolan för skolmiljöns skull. För att ett positivt

Prot. 1988/89:65  
10 februari 1989

*Meddelande om interpellationer*

återförande skall kunna ske måste en sådan elev hållas kvar och inte kunna schappa.

Debatten om gatuvåldet i våra storstäder kan ha det goda med sig att den framtvingar åtgärder från myndigheternas sida som måste vara genomtänkta och effektiva. En annan ofrånkomlig slutsats är att det som blommar ut i våld och vandalism på gator och torg har gått i frö på ett tidigare stadium i förorterna och i skolorna.

En debatt om ungdomsvåldet som inte inser konsekvenserna för skolans del rör sig med skygglappar.

Med hänvisning till ovanstående vill jag till skolministern ställa följande fråga:

Vilka åtgärder vill statsrådet föreslå för att ge skolan möjlighet att ingripa mot svårt störande elever, då skolans nuvarande insatser och resurser uttömts?

5 § Kammaren åtskildes kl.10.01.

In fidem

OLOF MARCUSSON

*/Gunborg Apelgren*